

**STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA
W POWIECIE CHRZANOWSKIM
na koniec października 2015 roku**

POZIOM BEZROBOCIA I STOPA BEZROBOCIA

Na koniec października 2015 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie figurowało **4699 osób bezrobotnych**. Liczba bezrobotnych **spadła** w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego – o 947 osób, tj. o 16,8%.

Tabela 1. Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia
(stan w końcu okresu sprawozdawczego)

Wyszczególnienie	Październik 2014	Październik 2015
Bezrobotni zarejestrowani:	5646	4699
- mężczyźni	2634	2163
- kobiety	3012	2536
 Z liczby bezrobotnych:		
- dotychczas niepracujący	813	563
- zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	376	272
- posiadający prawo do zasiłku	627	527
 Stopa bezrobocia w powiecie chrzanowskim	13,6%	11,4%

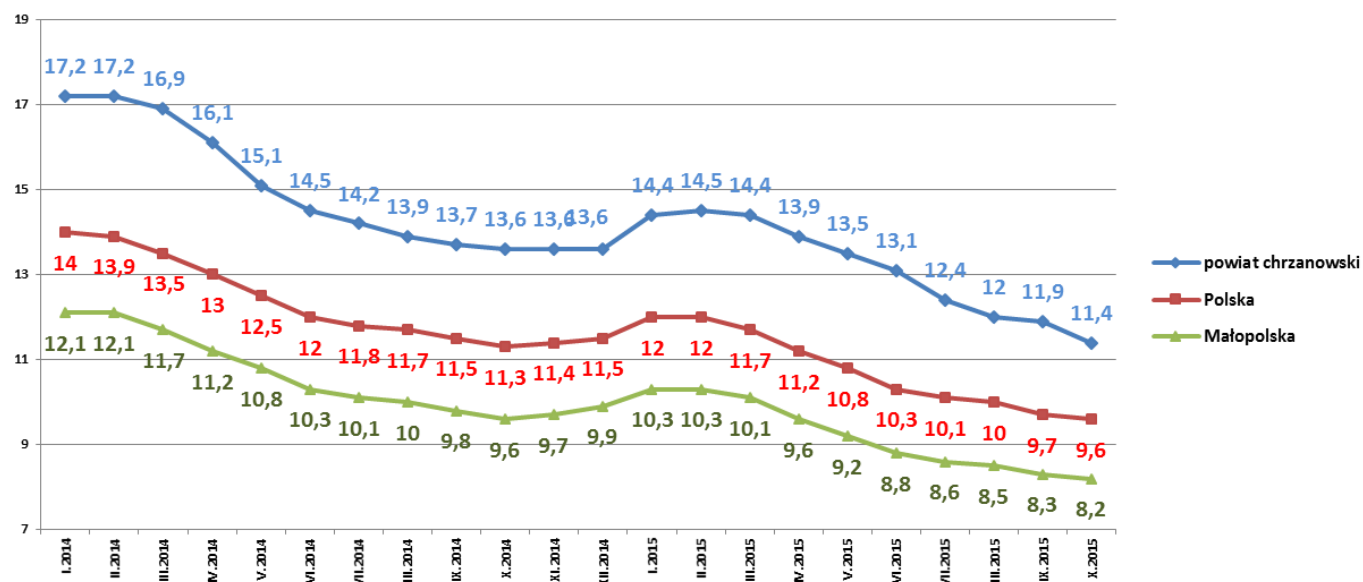
Na koniec października 2015 roku w ewidencji odnotowano 563 osoby dotychczas niepracujące, 272 osoby zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz 527 osób posiadających prawo do zasiłku dla bezrobotnych. Powyższe kategorie uległy zmniejszeniu w porównaniu do analogicznego okresu sprawozdawczego roku 2014 :

- liczba osób dotychczas niepracujących o 30,7% (o 250 osób),
- liczba zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy o 27,7% (o 104 osoby),
- liczba posiadających prawo do zasiłku zmniejszyła się o 15,9% (o 100 osób).

Na koniec października 2015 roku **wskaźnik stopy bezrobocia** liczony dla powiatu chrzanowskiego osiągnął poziom 11,4% co w porównaniu do października 2014 roku oznacza spadek o 2,5 punktu procentowego. Stopa bezrobocia dla województwa małopolskiego wyniosła natomiast 8,2 % a dla kraju 9,6%.

Zmiany stopy bezrobocia od roku 2014 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Zmiany stopy bezrobocia w latach 2014 – 2015

PŁYNNOŚĆ BEZROBOCIA

Kształtowanie się poziomu bezrobocia zależy od wielkości i dynamiki zmian w napływie i odpływie z bezrobocia. Obie te wielkości charakteryzują się wysokimi wahaniami wynikającymi w znacznej mierze z sezonowości.

Od początku roku 2015 roku **zarejestrowano 6501 osób bezrobotnych**. W analogicznym okresie roku 2014 zarejestrowano 6899 osób. Oznacza to, że napływ bezrobotnych w roku 2015 był niższy o 398 osób niż w takim samym okresie roku 2014. Wśród bezrobotnych nowo zarejestrowanych 5498 osób (84,6%) stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny. Spośród osób nowo zarejestrowanych 563 osoby, tj. 12% stanowiły osoby dotychczas niepracujące.

Tabela 2. Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani
(stan w ciągu okresu)

Wyszczególnienie	I. - X.2014	I. - X.2015
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	6899	6501
z liczby ogółem:		
- zarejestrowani po raz pierwszy	1205	1003
- zarejestrowani po raz kolejny	5694	5498
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	8247	7502
w tym m. in.:		
- podjęcia pracy subsydiowanej	252	359
- podjęcia pracy niesubsydiowanej	3434	3032

Od początku 2015 roku **wyrejestrowano 7502 osoby**. W analogicznym okresie roku 2014 wyrejestrowano 8247 osób. Oznacza to, że odpływ w roku 2015 był niższy o 745 osób niż w roku 2014. Główną przyczyną utraty statusu bezrobotnego było **podjęcie pracy**. Od początku roku 2015 **3391 osób** zostało wyłączonych z ewidencji z powodu podjęcia pracy, co stanowiło **45,2%** ogółu wyłączeń z ewidencji. Drugą z najczęstszych przyczyn wyłączeń z rejestru było **niepotwierdzenie gotowości do pracy**. Od początku roku 2015 **1892 osoby** zostało wyłączonych z ewidencji z tego powodu, co stanowiło **25,2%** odpływu.

Przyczyną pozbawienia statusu bezrobotnego była także **dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego** (412 osób, tj. 5,5%) oraz **odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy** (88 osób, tj. 1,2%).

Utrata statusu bezrobotnego może mieć związek także z dezaktywacją zawodową.

Od początku 2015 roku przyczynami tego typu wyłączeń z ewidencji bezrobotnych były:

- osiągnięcie wieku emerytalnego – 28 osób,
- nabycie praw emerytalnych lub rentowych – 80 osób,
- nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego – 128 osób

Odpływ z ewidencji osób bezrobotnych 2015 roku związany był także z:

- rozpoczęciem prac interwencyjnych – 123 osoby,
- skierowaniem do wykonywania robót publicznych – 9 osób,
- otrzymaniem dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej – 108 osób,
- podjęciem pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego – 74 osoby,
- podjęciem pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie – 4 osoby,
- podjęciem pracy w ramach bonu zatrudnieniowego – 5 osób,
- podjęciem pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne – 2 osoby,
- podjęciem pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia – 21 osób,
- rozpoczęciem szkolenia – 292 osoby, w tym 20 osób w ramach bonu szkoleniowego,
- rozpoczęciem stażu – 684 osoby, w tym 38 osób w ramach bonu stażowego,
- rozpoczęciem przygotowania zawodowego dorosłych – 2 osoby,
- rozpoczęciem prac społecznie użytecznych – 193 osoby, w tym w ramach PAI – 84 osoby.

Osoby bezrobotne, które podjęły pracę w ramach w/w programów, zgodnie z objaśnieniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej są ujmowane w momencie rozpoczęcia danego programu do kategorii osób wyłączonych z ewidencji. Po zakończeniu danego programu ponownie uwzględnia się je w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w miesiącu sprawozdawczym.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH

Większą część populacji bezrobotnych zarejestrowanych w chranowskim Urzędzie Pracy stanowią kobiety. Na koniec października 2015 roku w liczbie 2536 osób, stanowiły 54% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do października 2014 roku ich liczba spadła o 476 osób (15,8%), przy jednoczesnym niewielkim wzroście udziału w bezrobociu ogółem.

Jak dotąd rynki pracy wszystkich rozwiniętych krajów nie poradziły sobie z gorszymi perspektywami kobiet w porównaniu do możliwości mężczyzn. Przejawia się to niższym poziomem zatrudnienia, mniejszymi płacami, zatrudnieniem w mniej prestiżowych i gorzej płatnych branżach. Żadne państwo jak dotąd nie usunęło nierówności kobiet i mężczyzn na rynku pracy. Prostą receptą nie jest na pewno sam wzrost gospodarczy. Przynosi on wprawdzie większe dochody, przyczyniając się do poprawy materialnej sytuacji pań zatrudnionych w „żeńskich” branżach (wyższe wydatki na opiekę zdrowotną, edukację itp.). Jednak sam wzrost PKB nie rozwiąże wszystkich problemów. Ważniejszy jest rozwój społeczny i odpowiednia socjalizacja już od najmłodszych lat.

W art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wyszczególnione zostały grupy osób uznanych za będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W końcu października 2015 roku status osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało 4019 osób, co oznacza, że 85 na 100 bezrobotnych spełniało kryteria by być zaliczonym do tej kategorii. Osoba może spełniać kryteria by jednocześnie być zakwalifikowaną do kilku grup w szczególnej sytuacji.

Poniższa tabela zawiera dane dotyczące osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec października 2015 roku:

<i>Kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy</i>	<i>Stan ogółem na koniec października 2015</i>	<i>Udział w liczbie bezrobotnych ogółem</i>
<i>Do 30 roku życia</i>	1390	29,6%
<i>- w tym do 25 roku życia</i>	677	14,4%
<i>Długotrwale bezrobotni</i>	2641	56,2%
<i>Powyżej 50 roku życia</i>	1258	26,8%
<i>Korzystające ze świadczeń pomocy społecznej</i>	204	4,3%
<i>Posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia</i>	468	10,0%
<i>Posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia</i>	1	0,02%
<i>Niepełnosprawni</i>	263	5,6%

Najbardziej liczną zbiorowość tworzą długotrwale bezrobotni (2641 osób), tj. 56,2% ogółu zarejestrowanych, osoby bezrobotne do 30 roku życia (1390 osób, tj. 29,6%) oraz osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia (1258 osób, tj. 26,8%).

Długotrwale bezrobotni to grupa, które ze względu na niskie wykształcenie i długi czas pozostawania bez pracy (ponad 1 rok) ma znaczne problemy z ponownym wejściem na rynek pracy. Jak wynika z danych statystycznych grupa ta od kilku lat należy do najliczniejszej kategorii bezrobotnych. W porównaniu do października 2014 roku liczba bezrobotnych długotrwale uległa obniżeniu o 521 osób ale udział w liczbie bezrobotnych ogółem wzrósł o 0,2 punktu procentowego.

Niekorzystne zmiany zanotowano także w odniesieniu do osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia. Ta grupa osób na koniec października 2015 roku stanowiła 26,8% wszystkich osób zarejestrowanych. Oznacza to, że w stosunku do października 2014 roku udział w liczbie bezrobotnych ogółem wzrósł o 1,5 punktu procentowego pomimo, że zanotowano spadek liczby bezrobotnych o 169 osób. Zwiększanie udziału osób starszych w strukturze ludności to realny problem społeczny, który jest wyzwaniem dla współczesnej gospodarki i rynku pracy. W ostatnich latach sytuacja osób starszych na rynku pracy budzi coraz większe zainteresowanie wielu środowisk, in. ośrodków akademickich, instytucji państwowych, pracodawców oraz samego społeczeństwa. Rosnące znaczenie osób starszych wynika zarówno z zachodzących zmian demograficznych, jaki i sytuacji społeczno-ekonomicznej kraju.

Wiele osób w tym wieku nawet nie stara się o pracę, uważając, że są „zbyt starzy”, a także „słabo wykształceni” lub ich wykształcenie jest nieprzydatne, nie znają języków, nie potrafią obsługiwać komputera. Program aktywizacji osób po 50 roku życia musi zatem być kompleksowy. Z jednej strony wzmacniamy ich poczucie własnej wartości np. poprzez poradnictwo indywidualne czy uczestnictwo

w tematycznych warsztatach, a także uzupełniamy lukę kompetencyjną np. w zakresie obsługi komputera czy też aktualizacji uprawnień zawodowych.

Młodzież jest grupą szczególnie zagrożoną bezrobociem, gdyż przegrywa w konkurencji z pracownikami posiadającymi doświadczenie zawodowe. Pozostawianie młodych ludzi bez pracy powoduje utratę zdobytych kwalifikacji, zniechęcenie i doprowadza często do patologii społecznych.

Na koniec października 2015 roku w powiecie chrzanowskim zarejestrowanych było 1390 osób bezrobotnych do 30 roku życia, w tym 677 osób poniżej 25 roku życia. Należy zauważyć, że w porównaniu do października 2014 roku zarówno liczba osób do 25 roku życia jak i ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem się obniżył – o 227 osób, udział o 1,6 punktu procentowego.

Młodzież jest szczególną grupą na rynku pracy z uwagi na to, że to właśnie młodzi ludzie są z jednej strony grupą najbardziej poszukiwaną, a z drugiej strony spotykają się z największymi problemami z wejściem na rynek pracy. Ludzie poniżej 25 roku życia są grupą specyficzną, bo wkraczają dopiero na rynek pracy. Młodzież opuszczająca szkoły jest wyposażona w pewien zasób wiedzy teoretycznej, która jednak w zetknięciu z rynkiem pracy bardzo często okazuje się niewystarczająca do znalezienia zatrudnienia. I nie chodzi tylko o szkoły gimnazjalne (z oczywistych przyczyn), ponadpodstawowe o profilu ogólnym czy zawodowym, ale również o kształcenie na wyższym poziomie. Stąd wciąż w rejestrach urzędów pracy znajdują się osoby o wykształceniu policealnym i wyższym. Od wielu lat działania urzędów pracy skierowane są w dużym stopniu do tej grupy bezrobotnych. Aktywna polityka rynku pracy polega na przygotowaniu bezrobotnych, w tym bezrobotnej młodzieży, do podjęcia pracy w przyszłości.